

Reunions sectorials
de la Carta del Paisatge del Lluçanès
ADMINISTRACIONS

Acta de la reunió

1 de desembre de 2015. Santa Creu de Jutglar

IMPULSA

DINAMITZA

1. Context i objectius de la reunió

La Carta del Paisatge del Lluçanès és un instrument viu i en constant desenvolupament. Després d'una primera fase de participació que va conduir a l'aprovació dels Principis fonamentals de la Carta del Paisatge del Lluçanès, durant els mesos de novembre i desembre de 2015 el Consorci del Lluçanès ha impulsat una segona fase de participació amb l'objectiu de proposar accions i projectes concrets en la línia dels principis fonamentals. Aquesta segona fase ha de permetre que les persones i entitats del Lluçanès reforcin el seu vincle amb el paisatge de la comarca, en base a les seves possibilitats i en coordinació amb altres agents implicats.

Per a tal fi, es van organitzar **quatre reunions sectorials**, dirigides al sector social i educatiu, al sector econòmic i serveis, al sector primari i a les administracions. Els objectius de les reunions van ser els següents:

- Presentar els treballs de la Carta del Paisatge efectuats fins al moment.
- Identificar iniciatives de millora del paisatge que tinguin lloc en l'actualitat.
- Recollir propostes per incorporar al programa d'actuacions de la Carta del Paisatge.

2. Estructura i desenvolupament de la reunió

A la reunió, convocada per a representants de les administracions locals, hi van assistir **13 persones** tant tècnics com representats municipals. A l'annex d'aquesta acta trobareu la llista d'assistents a la reunió.

La reunió va començar amb la presentació dels objectius i el funcionament de la reunió. Després, els dinamitzadors van presentar algunes iniciatives, tant locals com d'altres indrets, per inspirar la proposta d'actuacions per part dels assistents, a més de permetre repassar iniciatives de millora del paisatge, en aquest cas relacionades amb les administracions, que ja tenen lloc al territori.

Seguidament, es van executar les dues activitats pensades per a la reunió:

- **Pluja d'idees d'actuacions per a la Carta del Paisatge.** Els assistents a la reunió proposaven en veu alta idees d'actuacions que es podrien emmarcar en la Carta del Paisatge. A partir de totes les idees, els participants les van prioritzar.
- **Activitat en grups: disseny de les actuacions.** Es formaven grups segons l'afinitat dels membres del grup amb les idees prioritzades. En la reunió amb les administracions locals es van formar tres grups, ja que es van prioritzar tres idees.

Imatge 1. Moment de treball en grups per dissenyar actuacions per posar en pràctica els principis fonamentals de la Carta del Paisatge.

3. Resultats de la reunió

3.1. Iniciatives per la millora del paisatge a destacar

A continuació es llisten els projectes i iniciatives de millora del paisatge relacionats amb les administracions locals que es van mostrar com a exemple a l'inici de la sessió, i aquells que els assistents van destacar per incloure al llistat d'actuacions que ja tenen lloc al Lluçanès:

Iniciatives presentades:

- **Font de les coves, Lluçà.** La Font de les Coves és un punt de trobada emblemàtic de la comarca. El 2010 la Generalitat va millorar l'accés des de la carretera i les escales i les tanques de fusta. Els Ajuntaments de Lluçà i Prats de Lluçanès hi mantenen un acord amb la propietat de l'espai, per al seu manteniment i neteja.

També es van presentar projectes de fora del Lluçanès:

- **Horts socials del Lledoner (Granollers).** 18 famílies de Granollers conreen les parcel·les que l'Ajuntament i Càritas posen a disposició de famílies en situacions delicades. Setmanalment, reben suport i formació al mateix espai per part de la cooperativa Tarpuna. Granollers va impulsar entre 2010 i 2013 un pla de paisatge, amb la participació de diversos agents del municipi.
- **Ordenança municipal reguladora de les condicions d'integració paisatgística en el sòl no urbanitzable (SNU) del terme municipal d'Espolla.** Ordenança municipal que estableix criteris paisatgístics per a la planificació i l'ordenació del SNU d'Espolla (Girona). Estableix criteris comuns d'ordenació paisatgística i regula la integració paisatgística de les noves construccions, les reformes i el manteniment d'habitatges, construccions pecuàries i magatzems, així com d'altres elements (tanques, senyalització, vegetació, etc.) en SNU.
- **Xarxa de Miradors de l'Alt Empordà.** Habilitació de 10 miradors per facilitar l'observació dels paisatges més significatius de la comarca i els seus valors. El projecte va comptar amb la implicació del Consell Comarcal de l'Alt Empordà, els Ajuntaments, la Diputació de Girona, i l'Obra Social "la Caixa".
- **Itinerànnia.** Itinerànnia és una xarxa de senders de 2.500 km entre les comarques del Ripollès, la Garrotxa i l'Alt Empordà. Aquesta xarxa proposa "caminar assaborint el territori". Basada en el model suís, la xarxa de senders és com un "mapa" de carreteres però pedestre, que permet anar de qualsevol punt a qualsevol altre.

Iniciatives destacades pels assistents:

- Senyalització del Serrat de les Forques
- Projecte de conservació de les fonts de Sant Feliu
- Edició d'un calendari anual
- Senyalització dels camins ramaders
- Projecte Bosc de pastura
- Projecte de conservació de la font de les Coves
- Senders i camins de Perafita
- Pantà de Camadoca
- Ordenances comunes pel curs de la riera de Merlès

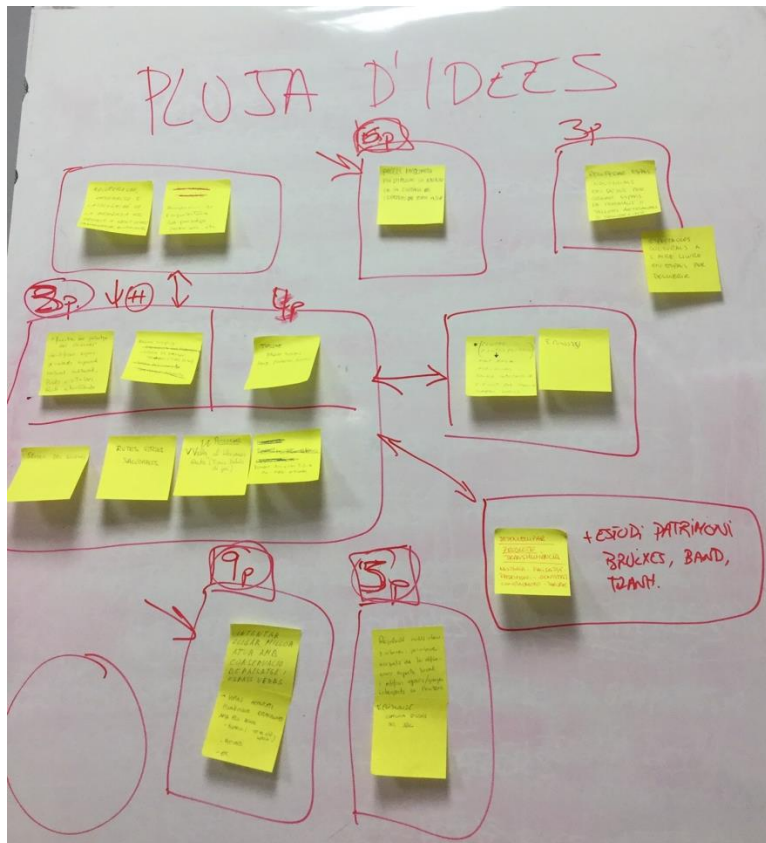
- Restauració del pont romànic de la riera Gavarresa
- Recuperació de l'entorn de safareigs a diferents localitzacions
- Celebració de fires per tot el Lluçanès

3.2. Idees de noves actuacions per incorporar en el programa de la Carta

A continuació es recullen les propostes d'actuacions que es van formular durant la primera part de la reunió:

- Recuperació i manteniment del patrimoni del Lluçanès:
 - o Recuperació, ordenació i catalogació de la memòria històrica i de la gent gran (audiovisuals, entrevistes, etc.).
 - o Recuperació de l'arquitectura del paisatge (pedra seca, etc.).
 - o Desenvolupar el projecte de transhumància: vincula història, paisatge, patrimoni, identitat, coneixement, turisme.
 - o Estudi del patrimoni cultural del Lluçanès: bruixes, bandolers, transhumància.
- Promoció turística del Lluçanès a través del coneixement i la descoberta del paisatge (l'entorn natural, patrimonial, i intangible):
 - o Finestres de paisatge: identificar espais d'interès especial (natural, cultural) i fer-os visitables segons una ruta estructurada.
 - o Paquets turístics de coneixement d'elements de patrimoni recuperat (tines de glans, etc.)
 - o Paquet turístic de degustació de productes locals.
 - o Rutes verdes saludables.
 - o Potenciar la volta pel Lluçanès.
 - o Foment de l'activitat física al medi natural.
 - o Desenvolupar i promoure el sender del Lluçanès.
- Dur a terme un procés participatiu per implicar la població en la custòdia del territori i la cura pel paisatge de forma activa.
- Recuperació d'espais en desús o no coneguts per mitjà d'activitats culturals i/o econòmiques:
 - o Recuperar espais industrials en desús per crear espais de formació, tallers artesanals o espais de *coworking*.
 - o Promoure la celebració d'espectacles culturals a l'aire lliure en espais per descobrir.
- Promoció de la descoberta del patrimoni natural del Lluçanès:
 - o Crear un centre d'interpretació del paisatge del Lluçanès, ubicat en una masia i amb disponibilitat d'audiovisuals, exposicions de fauna i flora, interactius, i punts de sortida d'itineraris per caminar i descobrir el paisatge.
 - o Crear un Ecomuseu.
- Impuls d'activitats econòmiques lligades al paisatge:
 - o Fomentar la reducció de l'atur amb la promoció d'activitats de conservació del paisatge i els espais verds.

- Impulsar activitats econòmiques relacionades amb els boscos: aprofitament de biomassa, pastures, etc.
- Regulació i ordenació dels paisatges urbans i la integració amb l'entorn de les zones periurbanes i les edificacions en sòl no urbanitzable:
 - Regulació dels nuclis urbans, les zones urbanes i periurbanes: orientació dels acabats de les edificacions de forma que es mantingui l'aspecte local; integració amb l'entorn dels edificis agraris i les granges; etc.
 - Promoure la creació d'una legislació comuna d'usos del sòl.

Imatge 2. Pluja d'idees de noves actuacions per incorporar en el programa de la Carta.

3.2. Actuacions elaborades a partir del treball en grup

A continuació es presenten les actuacions proposades pels tres grups. L'annex conté, a més, les fotografies de les fitxes elaborades pels grups.

NOM DE L'ACTUACIÓ:	Participació ciutadana continuada
<i>Membres del grup:</i>	Laia Sucarrats, Isaac Peraire i Enric Font
AGENTS IMPLICATS:	<ul style="list-style-type: none"> - La població en general (tant la que viu al Lluçanès com la que hi treballa) - L'administració pública (ConSORCI, ajuntaments) - Escoles i institut - Entitats i associacions
BENEFICIARIS:	"Tothom", tant els que participin com els que no.
ACTIVITATS I ACCIONS CLAU:	<p>El principal objectiu de l'actuació és promoure un "espai", una dinàmica de participació continuada i permanent. Per poder-ho promoure es durien a terme les següents accions:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Acció de conscienciació ciutadana, amb actuacions innovadores tipus: <ul style="list-style-type: none"> - Foto llenguatge in-situ: exposar fotografies en diferents punts per veure com eren antigament i veure en directe com han canviat. - Ruta d'espais d'oportunitat: fer diverses sortides per conèixer espais a millorar i espais desconeguts. - Foto denúncia: obrir un espai de comunicació on tothom pugui pujar fotografies de denuncia d'espais que es consideri que es poden millorar, utilitzar. S'establirien etiquetes per les xarxes socials (<i>hashtags</i>), marca per geolocalització, etc. 2. Trobar un espai de decisió on prioritzar les accions a portar a terme amb governs oberts i/o fòrums. 3. Dur a terme un retorn de la informació a través dels mitjans de comunicació i altres canals (primer conèixer quins són aquests canals).
RECURSOS NECESSARIS:	<ul style="list-style-type: none"> - Econòmics: si cal crear una plataforma per a la participació (web, etc.). - Humans: equip de dinamitzadors
TEMPORALITZACIÓ:	Un cop iniciat, per aplicar sempre.
RESULTATS ESPERATS:	Accions participatives per trimestre i per municipi.

NOM DE L'ACTUACIÓ:	"Lluçanès, apria't!" Normativa d'integració amb l'entorn i de manteniment de la qualitat d'espais urbans, periurbans i edificacions aïllades
<i>Membres del grup:</i>	Montse Barniol, Ramón Padrós i Joan Compta
AGENTS IMPLICATS:	<ul style="list-style-type: none"> - Ajuntaments: càrrecs electes i arquitectes municipals - Xarxa de carreteres locals de la Diputació de Barcelona (per edificacions del costat de les vies) - Consorci del Lluçanès - Propietaris
BENEFICIARIS:	<ul style="list-style-type: none"> - Propietaris i sector de la construcció - Població en general i noves generacions - El paisatge
ACTIVITATS I ACCIONS CLAU:	<p>Crear una normativa comuna per a tot el Lluçanès que promogui la integració paisatgística i el manteniment i la millora de la qualitat dels nuclis urbans, les perifèries i les construccions aïllades. Aquesta normativa es posaria a disposició dels ajuntaments que la podrien integrar a les seves ordenances de forma voluntària. Per fer-ho es plantegen les següents accions necessàries:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Detectar els punts crítics (espais a intervenir), com ara façanes, antigues estructures, cases enrunades, etc. 2. Definir propostes d'actuació per aquests llocs. 3. Implicar els propietaris per intervenir en la millora. 4. Buscar línies de finançament per la realització de les millores <p>Els aspectes que podria tractar, tenir en compte i/o regular aquesta normativa, podrien ser:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Adequació de les façanes: promovent l'arrebossat de les parets d'obra vista - Orientació sobre la tria de colors (carta de colors del Lluçanès) - Orientació sobre les cobertes (teules) - Adequació de reixes i tancats d'aspecte deixat - Limitació d'alçades de les edificacions - Evitar la consolidació de granges existents als nuclis.
RECURSOS NECESSARIS:	<ul style="list-style-type: none"> - Equip professional per dur a terme el projecte. - Subvenció pel finançament o cofinançament de les obres. - Reunions de posada en comú entre els ajuntaments.
TEMPORALITZACIÓ:	<ul style="list-style-type: none"> - En funció del municipi, de mig any a un any per fer el projecte. - Prioritzar millores a 1 any, 2 anys, 3 anys.
RESULTATS ESPERATS:	<ul style="list-style-type: none"> - Elaboració d'una guia-model de criteris/estàndards. - Concreció de la guia per cada municipi (ordenança, capítol dins POUM, etc.)

NOM DE L'ACTUACIÓ:	Ocupació i paisatge
<i>Membres del grup:</i>	Joan Carles Soler, Xavier Barniol i Montserrat Juvanteny
AGENTS IMPLICATS:	<ul style="list-style-type: none"> - Administració: ajuntaments, Consorci, Consell Comarcal, Diputació de Barcelona, Generalitat - ADF - Propietaris - Voluntariat
BENEFICIARIS:	<ul style="list-style-type: none"> - Població en general - Usuaris i visitants - Propietaris - Persones a l'atur - Empreses
ACTIVITATS I ACCIONS CLAU:	<p>Generar ocupació (tant per persones a l'atur, com autònoms, com empreses) per mitjà de la promoció d'actuacions de millora i manteniment del paisatge. El procediment per dur a terme actues actuacions seria el següent:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Identificació d'espais on actuar: cadascun dels ajuntaments faria una proposta dels llocs que requereixen intervenció (fonts, camins, tines, arbres, rieres, patrimoni arquitectònic, etc.). Com a exemples, se citen Puigciutat i el castell de Lluçà. 2. Redacció d'un pla d'actuació per cada entorn amb un pressupost determinat. 3. Cerca de recursos (propis, altres administracions, etc.) 4. Contractació dels serveis (directament de l'Administració, plans d'ocupació, o a través de les empreses). 5. Campanya de difusió de l'actuació (la recuperació dels espais). 6. Projecte i servei de manteniment.
RECURSOS NECESSARIS:	<ul style="list-style-type: none"> - Econòmics: dels ajuntaments, consell comarcal, Diputació de Barcelona, Generalitat, fons europeus. - Humans: voluntariat, tècnics de les administracions
TEMPORALITZACIÓ:	<p>1r any: passos 1 i 2 2n any: pas 3 3r any, supeditat a la recerca de finançament: pas 4, 5 (fi d'obra) A posteriori i llarg termini: pas 6</p>
RESULTATS ESPERATS:	<ul style="list-style-type: none"> - Generació d'ocupació i activitat econòmica (per recuperar els espais i com a conseqüència de la recuperació dels espais). - Recuperació d'una sèrie d'espais (30 fonts, camins, ruta perifèrica) - Posada en valor dels espais i el paisatge local.

Annex: assistents a la reunió i fotos de les fitxes treballades en grup

Nom	Assisteix a la reunió en tant que...
Cristina Garrós	Associació pel Desenvolupament Rural de la Catalunya Central
Enric Font Font	Regidor Ajuntament Lluçà
Isaac Peraire	Alcalde Ajuntament Prats de Lluçanès
Joan Carles Soler	Alcalde Ajuntament de Lluçà
Joan Compta	Regidor Ajuntament Perafita
Joan Ramón Soler	Alcalde de Sant Feliu Sasserra
Laia Sucarrats	Regidora Ajuntament Alpens
Monste Juvanteny	Regidora Ajuntament Prats de Lluçanès
Montse Barniol	Alcaldessa Ajuntament Alpens
Pere Martí Grau	Regidor Ajuntament Olost
Ramon Padrós	Regidor Ajuntament Sant Martí d'Albars
Roger Ballús	Regidor de Sant Feliu Sasserra
Xavier Barniol	Director del Consorci del Lluçanès

Actuació: Participació ciutadana continuada

REUNIONS SECTORIALS de la Carta del Paisatge del Lluçanès

Reunió: ISAAC PERAIRE / ENRIC FONT / LAIA SUCARRATS

Qui som?

NOM DE L'ACTUACIÓ: PARTICIPACIÓ CIUTADANA

PRINCIPIS FONAMENTALS: TOTS

En quins Principis fonamentals s'entmarca?

AGENTS IMPLICATS:
Qui ha d'intervenir? Qui hauria de participar?
Tota la població en general del territori, tant al que hi viuen com al que hi treballa. També tota l'administració pública (Consorci, Ajuntaments, Escuelas, Institut, Institut d'Assessorament, TOTHOM)

ACTIVITATS I ACCIONS CLAU
Com ho farem? Descripció de l'actuació
Primer de tot ressaltar una ACCIÓ DE CONCIENCIACIÓ ciutadana, per exemple:
→ Tota l'organització "in situ" espais fotogràfics en diferents parts de com ara molt important per veure l'impacte i el paisatge.
→ Ruta d'espais amb característiques per diversos sectors per conèixer espais a millorar i desenvolupar.
→ Esdeveniments: crear un espai de comunicació on tinguem present per fer fotografies de documentació de cada espai que crearem. Es poden utilitzar hashtags, geolocalització, ~~per~~
Segon, treballar un espai de debat on es presentin les accions a partir d'aquests mitjançant governs oberts i/o fóruns.
Tercer, el retorn de la informació a través de canals de comunicació i saber quins són les eines de comunicació.

RECURSOS NECESSARIS:
Què necessitem per fer-ho? Recursos econòmics, humans, etc.
En tots els punts són necessaris recursos humans i econòmics.
→ espai de desenvolupament.
→ etc.

TEMPORALITZACIÓ:
Quan es podria fer? Durant quant de temps?
Sempre.

BENEFICIARIS:
A qui beneficiarà? A què beneficiarà?
A TOTHOM!

RESULTATS ESPERATS:
Què esperem obtenir? Quins són els indicadors d'èxit?
Acció participativa per fomentar i per mantenir.

Actuació: "Lluçanès, apria't!". Normativa d'integració amb l'entorn i de manteniment de la qualitat d'espais urbans, periurbans i edificacions aïllades

REUNIONS SECTORIALS de la Carta del Paisatge del Lluçanès Reunió: <i>Montse Barniol (Ajunt.) Rosa Roldán (D. Habitatge) Juan Campa (Paisatge)</i>	
NOM DE L'ACTUACIÓ: Què proposem? Normativa d'espais urbans i periurbans de zones integrades amb l'entorn (amb edificacions aïllades)	PRINCIPIS FONAMENTALS: En quins Principis fonamentals s'emmarca?
AGENTS IMPLICATS: Qui ha d'intervenir? Qui hauria de participar? - Ajuntaments (espais urbans i periurbans) - Conselleria (D. Habitatge) per definir el nivell de vida - ...	ACTIVITATS I ACCIONS CLAU Com ho farem? Descripció de l'actuació 1. dedicar punts claus (espais a intervenir) - Juneres, entorns edificats (vies) espais econòmics. 2. definir propostes d'intervencions per aquests punts 3. implicar els propietaris per intervenir en la millora Accions: - revisar finques que són d'alta vista - anular vista al color de pintar (color de colors) - regular vista de coberta (baules) - buscar lloc de fonsament per realitzar la vinya - buscar alternatives a casa d'aspecte "rural" - buscar alternatives de les edificacions - evitar q'ho espereu entorns en nivell de conservació
BENEFICIARIS: A qui beneficiarà? A què beneficiarà? - propietaris - població en general - noves generacions - sector de la construcció	RECURSOS NECESSARIS: Què necessitem per fer-ho? Recursos econòmics, humans, etc... - equip professional per elaborar el projecte - subvenció per finançar part de l'obra (la fincada) - Revisió de preuada en canvi d'altres d'equitat
	TEMPORALITZACIÓ: Quan es podria fer? Durant quant de temps? En funció del nivell de desenvolupament que es pretén fer el projecte Resultats esperats a 1 any, 2 any, 3 any
	RESULTATS ESPERATS: Què esperem obtenir? Quins són els indicadors d'èxit? - qualitat de vida de ciutadans / ciutadanes partit d'habitatge - Generació de llocs de treball per poder mantenir l'entorn, capital dels d'habitats...

Actuació: Ocupació i paisatge

REUNIONS SECTORIALS de la Carta del Paisatge del Lluçanès Reunió: <i>JOAN CARLES SOLER / XAVIER BARNIOL</i> Qui som? <i>MONTSERRAT JUVANTENY</i>	
NOM DE L'ACTUACIÓ: Què proposem? OCUPACIÓ i PAISATGE	PRINCIPIS FONAMENTALS: En quins Principis fonamentals s'emmarca?
AGENTS IMPLICATS: Qui ha d'intervenir? Qui hauria de participar? - Ajuntaments, Consorci, Consell Comarcal, DIBA, GENCAT - ADF - Propietaris - voluntariat	ACTIVITATS I ACCIONS CLAU Com ho farem? Descripció de l'actuació 1. IDENTIFICACIÓ D'ESPACIS. (an proposta) (font, camins, tines, baumes, arbres, rieres, patrimoni arquitectònic, ...) 2. REDACCIÓ PLA D'ACTUACIÓ. PRESSUPOST 3. CERCA DE RECURSOS. (propis + administracions) 4. CONTRACTACIÓ DELS SERVEIS. 5. CAMpanyA DE DIFUSIÓ DE L'ACTUACIÓ. 6. CONSERVACIÓ MANTENIMENT.
BENEFICIARIS: A qui beneficiarà? A què beneficiarà? - 100% de la població - usuaris / visitants - propietaris - persones a l'atur - empreses	RECURSOS NECESSARIS: Què necessitem per fer-ho? Recursos econòmics, humans, etc... - Econòmics: Ajuntaments, Consell Comarcal, DIBA, GENCAT, FONS EUROPEUS - Humans: voluntariat, tècnics adm.
	TEMPORALITZACIÓ: Quan es podria fer? Durant quant de temps? Inici projecte: 1 any (1,2) 2 any (3) Quan hi hagi finançament (4) Fi d'obra (5) Posterior (6)
	RESULTATS ESPERATS: Què esperem obtenir? Quins són els indicadors d'èxit? - Generació d'ocupació i activitat econòmica. - Recuperació d'una sèrie d'espais (30 fonts, camins, ruta perifèrica) - posar en valor espais.